

Karta Charakterystyki Substancji/Preparatu

Data utworzenia / data aktualizacji: 2005-11-18 / 2008-06-01

1. Identyfikacja substancji / preparatu, identyfikacja przedsiębiorstwa

Identyfikacja producenta, importera lub dystrybutora

Fosforu tlenochlorek

Nr katalogowy: cz.d.a-435720111;

Przeznaczenie / zastosowanie: odczynnik analityczny lub chemikalia do syntez.

POCH Spółka Akcyjna

44-101 Gliwice, ul. Sowińskiego 11

tel.: (032) 239-20-00; fax (032) 239-23-70; e-mail: poch@poch.com.pl

Osoby kontaktowe: Józef Deryło tel.: (032) 239-22-51, fax: (032) 239-21-15, e-mail: jozef.derylo@poch.com.pl;

Mieczysław Węgrzyk tel.: (032) 239-24-73, fax: (032) 239-21-15, e-mail: mieczyslaw.wegrzyk@poch.com.pl

Tel. alarmowy: w dni robocze, w godz.: 7.00 - 15.00: +606-659-006 lub całą dobę: 112

2. Identyfikacja zagrożeń

Reaguje gwałtownie z wodą. Działa szkodliwie po połknięciu. Działa bardzo toksycznie przez drogi oddechowe. Powoduje poważne oparzenia. Działa toksycznie przez drogi oddechowe; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia.

3. Skład / informacja o składnikach

Synonimy:

Numer CAS: 10025-87-3

Ciężar cząsteczkowy: 153.33

Wzór chemiczny: Cl_3OP

Numer WE: 233-046-7

Numer indeksowy: 015-009-00-5

4. Pierwsza pomoc

Przy kontakcie z oczami: przemyć dużą ilością wody przez co najmniej 10 minut przy szeroko odchyłonej powiece. Natychmiast skorzystać z pomocy okulisty.

Przy kontakcie ze skórą: zmyć dużą ilością wody. Natychmiast zdjąć zanieczyszczone ubranie.

Przy spożyciu: podać dużą ilość wody, unikać wymiotów (niebezpieczeństwo perforacji). Natychmiast wezwać lekarza. Nie próbować neutralizować.

Przy wdychaniu: świeże powietrze, wezwać lekarza.

5. Postępowanie w przypadku pożaru

Odpowiednie środki gaśnicze: CO₂, proszek.

Szczególne zagrożenia: palny. W przypadku pożaru może wydzielać niebezpieczne gazy: chlorowódz, tlenki fosforu.

Środki ochrony indywidualnej dla strażaków: Stosować gazoszczelną odzież ochronną i indywidualny aparat do oddychania. Do gaszenia pożaru nie używać wody.

Inne: brak.

Nie dopuścić do przedostania się wody po gaszeniu pożaru do wód powierzchniowych lub gruntowych.

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

Nie wdychać par/aerozolu. Unikać kontaktu z substancją. W zamkniętych pomieszczeniach zapewnić dostęp świeżego powietrza. Nie dopuścić do dostania się do kanalizacji. Zebrać przy pomocy substancji absorbującej ciecz. Przekazać do likwidacji. Oczyszczyć skażony teren. Nie dopuścić do dostania się do wód, ścieków i gleby.

7. Postępowanie z substancją / preparatem i jej / jego magazynowanie

Obchodzenie się z substancją: Zapewnić skuteczną wymianę powietrza (wentylacja). Postępować zgodnie z zasadami dobrej praktyki przemysłowej oraz ogólnymi zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy z substancjami chemicznymi. Stosować środki ochrony osobistej zgodnie z pkt.8. Nie opróżniać do kanalizacji. Przy manipulowaniu unikać tworzenia się pyłu/aerozolu. Postępować zgodnie z zasadami obchodzenia się z substancjami żrącymi.

Magazynowanie: szczelne opakowania, dobrze wentylowane pomieszczenie. Temperatura pokojowa (zalecane +15 do +25°C).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 marca 2003 r. w sprawie sposobu oznakowania miejsc, rurociągów oraz pojemników i zbiorników służących do przechowywania lub zawierających substancje niebezpieczne lub preparaty niebezpieczne (Dz.U.03.61.552)

8. Kontrola narażenia i środki ochrony indywidualnej

Parametry kontroli (NDS, NDSC, NDSP): *nie ustalone*

Stosować odpowiednią wentylację wywiewną, miejscową i ogólną zapewniającą utrzymanie stężenia produktu w powietrzu poniżej określonych limitów. Zaleca się wyposażenie miejsca pracy w wodny natrysk do płukania oczu oraz prysznic. Środki ochrony indywidualnej powinny być tak zaprojektowane i wykonane aby wykluczały zagrożenie i inne niedogodności w przewidywanych warunkach użytkowania, chroniące przed chemikaliami.

Środki ochrony indywidualnej:

ochrona dróg oddechowych: konieczna gdy tworzą się pary/aerozole - maska przeciwgazowa, pochłaniacz na pary kwaśne

ochrona oczu: konieczna - okulary ochronne typu gogle

ochrona rąk: konieczna - rękawice ochronne odporne na działanie chemikaliów wykonane z gumy nitylowej lub inne dopuszczone przez producenta rękawic do kontaktu z tym produktem. Czas wytrzymałości materiału określa producent rękawic.

ochrona ciała: konieczna - ubranie ochronne

środki ochronne i higieny: natychmiast zmienić zanieczyszczone ubranie. Stosować krem ochronno-barierowy do skóry. Wymyć ręce i twarz po pracy z tą substancją. Nie dopuścić do kontaktu substancji z wodą. Nie spożywać posiłków na stanowisku pracy.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz.U.05.11.86). Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 sierpnia 2007 (Dz. U. nr 161, poz. 1142)

Fosforu tlenochlorek

9. Właściwości fizyczne i chemiczne

Forma: *ciecz*

Kolor: *bezbarwny*

Zapach: *ostry*

pH: *1 (5 g/l H₂O, 20°C)*

Temperatura topnienia: *1-2 °C*

Temperatura wrzenia: *105°C*

Temperatura samozapłonu: *brak danych*

Temperatura zapłonu: *brak danych*

Granice wybuchowości: *brak danych*

dolna:

górna:

lepkość dynamiczna: (25°C): *1,112mPa*s*

lepkość kinematyczna: *brak danych*

Ciśnienie par: *36 hPa (20°C)*

Gęstość: *1,67 g/cm³ (20°C)*

Ciężar nasypowy: *nie dotyczy*

Rozpuszczalność:

w wodzie: *rozkład egzotermiczny*

w rozpuszczalnikach organicznych: *brak danych*

log P(w/o):

10. Stabilność i reaktywność

Warunki których należy unikać: *brak.*

Materiały których należy unikać: *woda, metale alkaliczne, aminy, alkalia, alkohole, utleniacze, substancje organiczne, reduktory metale, amoniak, kwas azotowy, kwas octowy, dimetylosulfotlenek.*

Niebezpieczne produkty rozkładu: *brak*

Następne dane: *czuły na wilgoć.*

11. Informacje toksykologiczne

Informacje toksykologiczne: *LD50 (doustnie szczury): 36 mg/kg, LC50 (wdychanie szczury): 204 ppm (obj.)/4h*

Pozostałe dane: *substancja rozkłada się pod wpływem płynów ustrojowych; w kontakcie z oczami: oparzenia; w kontakcie ze skórą: oparzenia; po spożyciu: podrażnienie błon śluzowych ust, gardła, przełyku i dróg pokarmowych, ryzyko perforacji przełyku i żołądka*

12. Informacje ekologiczne

Toksyczne działanie na ryby i plankton. Ryby: *C. carpio LC100: 65 mg/l/48h, Danio rerio LC0: >1000 mg/l/96h. Rozkłada się pod wpływem wody tworząc kwas solny i fosforowy. ChZT: 0,116 g/g. Nie dopuścić do dostania się do wód, ścieków lub gleby.*

13. Postępowanie z odpadami

POCH S.A. przyjmuje do likwidacji substancje chemiczne zakupione w POCH S.A. oraz opakowania po tych substancjach. Dostawy substancji i opakowań należy każdorazowo uzgadniać z POCH S.A. Utylizacją odpadów powinny zająć się wyspecjalizowane firmy. Opakowanie jenorazowego użytku traktować jak odpad i przekazać odbiorcy odpadów. Sposób likwidacji zebranych odpadów uzgodnić z właściwym terenowo wydziałem ochrony środowiska.

Ustawy z dnia 27.04.2001 (Dz.U. nr 62, poz. 628), z dnia 11.05.2001 (Dz.U. nr 63 poz. 638) z późn. zm.

Rozporządzenie z dnia 27.09.2001 (Dz.U. nr 112, poz. 1206)

14. Informacje o transporcie

RID/ADR: 8, II

Numer UN: 1810

Nazwa materiału (wg UN): tlenochlorek fosforu

15. Informacje dotyczące przepisów prawnych

Symbol i oznaczenie zagrożenia produktu: T+, C; Bardzo toksyczny. Żrący.

R: 14-22-26-35-48/23; Reaguje gwałtownie z wodą. Działa szkodliwie po połknięciu. Działa bardzo toksycznie przez drogi oddechowe.

Powoduje poważne oparzenia. Działa toksycznie przez drogi oddechowe; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia.

S: 7/8-26-36/37/39-45; Przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty w suchym pomieszczeniu. Zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza. Nosić odpowiednią odzież ochronną, odpowiednie rękawice ochronne i okulary lub ochronę twarzy. W przypadku awarii lub jeżeli źle się poczujesz, niezwłocznie zasięgnij porady lekarza - jeżeli to możliwe, pokaż etykietę.

Oznakowanie WE.

Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 roku o substancjach i preparatach chemicznych (Dz.U. 01.11. 84, z późniejszymi zmianami)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U.03.171.1666) oraz Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 października 2004 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U.04.243.2440)

Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz.U.173.1679) oraz Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2004 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz.U.04.260.2595)

Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004 roku w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających ich produktów (Dz.U.04.168.1762) oraz Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 21 lutego 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających ich produktów (Dz.U.05.39.372)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie karty charakterystyki (Dz. U. z dnia 16 listopada 2007 r. nr 215 poz. 1588)

Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 stycznia 2004 r. w sprawie substancji chemicznych występujących w produkcji lub w obrocie, podlegających zgłoszeniu (Dz.U.04.12.111)

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 4 lipca 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych oraz zawierających je produktów (Dz.U.06.127.887)

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 11 grudnia 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów (Dz.U.06.239.1731)

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 29 grudnia 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów (Dz.U.07.1.1)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2003 r. w sprawie informacji o preparatach niebezpiecznych, dla których nie jest wymagane dostarczenie karty charakterystyki (Dz.U.03.19.170)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz.U.05.201.1674)

Fosforu tlenochlorek

16. Inne informacje

R14 - Reaguje gwałtownie z wodą

R22 - Działa szkodliwie po połknięciu

R26 - Działa bardzo toksycznie przez drogi oddechowe

R35 - Powoduje poważne oparzenia

R48/23 - Działa toksycznie przez drogi oddechowe; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia

Informacje oparte są na naszym aktualnym stanie wiedzy i doświadczeniu. Należy je traktować wyłącznie jako pomoc dla bezpiecznego stosowania produktu. Główne źródła danych:

ULMANN'S ENCYCLOPEDIA OF INDUSTRIAL CHEMISTRY

THE MERCK INDEX, THIRTEENTH EDITION

ORGANIC SOLVENTS, THIRD EDITION

BEILSTEIN HANDBUCH DER ORGANISCHEN CHEMIE

GMELINS HANDBUCH DER ANORGANISCHEN CHEMIE

KARTY CHARAKTERYSTYKI CIOP

REGISTRY TOXIC EFFECTS OF CHEMICAL SUBSTANCES

INDUSTRIAL HYGIENE AND TOXICOLOGY

THE VAPOUR PRESSURE OF PURE SUBSTANCES, ELSEVIER, S.P.C. 1973

Niniejsza karta stanowi własność Avantor Performance Materials Poland S.A. z Gliwic i charakteryzuje wyłącznie produkty oznakowane na etykiecie znakiem i nazwą firmy.